

Dosar nr. 19704/3/2013
(1962/2013)

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI SECȚIA A III-A CIVILA
ȘI PENTRU CAUZE CU MINORI ȘI DE FAMILIE

DECIZIA CIVILĂ nr.302 A

Ședința publică de la 28.11.2013

Curtea constituită din :

PREȘEDINTE - Ioana Singh

JUDECĂTOR - Cristina Guță

GREFIER - Simona Ricu

Pe rol fiind pronunțarea asupra apelului formulat de apelanta – pârâtă X , împotriva sentinței civile nr. 1463 din 22.08.2013, pronunțate de Tribunalul București - Secția a V-a Civilă, în dosarul nr. 19704/3/2013, în contradictoriu cu intimatul reclamant MINISTERUL JUSTIȚIEI PENTRU Y, cu intimatul Y și cu Autoritatea Tutelară PRIMĂRIA P...

Dezbaterile în fond și susținerile părților au avut loc în ședința publică de la 26.11.2013, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, parte integrantă din prezenta când, pentru a da posibilitatea părților să formuleze concluzii scrise, Curtea a amânat pronunțarea la 28.11.2013, hotărând următoarele:

CURTEA,

Deliberând asupra apelului civil de față, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București Secția a V-a Civilă la data de 28.05.2013 sub nr.19704/3/2013, Ministerul Justiției, în calitate de Autoritate Centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, în temeiul art. 3, 4, 8 și 12 din convenția mai sus-menționată, art. 1, art. 3 alin. 2, art. 8 alin. 2 și art. 11 din Legea 369/2004 privind aplicarea Convenției de la Haga, precum și al art. 11 din Regulamentul CE al Consiliului nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, în calitate de reprezentant legal conform art.7 din Legea 369/2004, pentru reclamantul Y, a chemat în judecată pe pârâta X, cu citarea Autorității tutelare din cadrul Primăriei P... solicitând instanței să dispună înapoierea minorului R.F.M., născut la data de 08.07.2009, la tatăl său, la reședința obișnuită din I..

Totodată, s-a solicitat, în temeiul art. 11 din Legea nr. 369/2004, să se fixeze în cuprinsul hotărârii un termen scurt pentru executarea obligației de înapoiere, sub sancțiunea aplicării unei amenzi civile cuprinsă între 500 și 2500 de lei, în favoarea statului român.

În motivarea cererii , s-au arătat următoarele:

Ministerul Justiției a fost sesizat de Autoritatea Centrală din Republica Italiană cu o cerere formulată de dl. Y, în temeiul Convenției de la Haga din 1980, prin care solicită înapoierea minorului R.F.M. la reședința obișnuită din I..

Minorul s-a născut la Craiova, în România, la data de 08.07.2009, fiind fiul din afara căsătoriei a numiților X și Y.

În motivarea cererii de înapoiere, tatăl invocă deplasarea ilicită a minorului pe teritoriul României de către mamă, fără acordul său, în luna iulie 2012.

În urma sesizării Ministerului Justiției din România în calitate de autoritate Centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980, la data de 26.11.2012, Direcția Drept Internațional și Tratatate din cadrul Ministerului Justiției i-a adresat mamei o scrisoare de conciliere, prin care i s-a adus la cunoștință faptul că, în cazul neînapoierii de bunăvoie a minorului în I., Ministerul Justiției are obligația să promoveze în temeiul Convenției de la Haga o acțiune în interesul tatălui, la Tribunalul București, prin care va solicita să se dispună înapoierea copilului la reședința obișnuită din I. .

Potrivit art. 316 din Codul civil italian, referitor la autoritatea părintească, părinții au drepturi și obligații comune cu privire la copiii minori, ceea ce înseamnă că pârâta nu are dreptul de a decide singură cu privire la reședința minorului, astfel că reținerea acestuia pe teritoriul României, fără acordul tatălui, este ilicită, conform art.3 din Convenția de la Haga.

Astfel, potrivit art. 3 din convenția mai sus-menționată „deplasarea sau neînapoierea unui copil se consideră ilicită:

- a) când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau oricărui alt organism acționând fie separat, fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită, imediat, înaintea deplasării sau neînapoierii sale; și
- b) dacă la vremea deplasării sau neînapoierii, acest drept era exercitat în mod efectiv, acționându-se separat sau împreună ori ar fi fost astfel exercitate, dacă asemenea împrejurări nu ar fi survenit.

Dreptul privind încredințarea, vizat la lit. a), poate rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept, dintr-o hotărâre judecătorească sau administrativă sau dintr-un acord în vigoare potrivit dreptului acelu stat."

În raport de situația de fapt prezentată, urmează să se constate că, prin această faptă, se încalcă interesul copilului de a avea legături cu tatăl său, precum și drepturile părintești ale tatălui, recunoscute de dreptul italian, dreptul statului în care se afla în mod obișnuit reședința minorului înainte de deplasarea sa, iar reținerea acestuia pe teritoriul României de către pârâtă constituie reținere și neînapoiere ilicită.

Conform art. 2 pct. 11 ltt. b din Regulamentul II bis de la Bruxelles (2201/2003), încredințarea "va fi considerată a fi exercitată împreună, când, ca urmare a unei hotărâri judecătorești sau a operării legii, unul dintre titularii răspunderii părintești nu va putea decide locul de reședință al copilului fără consimțământul celuilalt titular al răspunderii părintești".

E unanim admis că, în temeiul prevederilor Convenția de la Haga asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, se reglementează doar un mecanism de returnare sumară a minorilor deplasați sau reținuți ilicit pe teritoriul altui stat decât acela care reprezintă reședință obișnuită a minorilor, căruia instanțele sesizate, constatând că sunt îndeplinite condițiile art. 3, anterior reprodus, trebuie să-i dea eficiență. Competența de a statua asupra dreptului privind încredințarea trebuie să fie recunoscută instanței de la reședința obișnuită a minorului.

„Convenția nu încearcă să reglementeze definitiv încredințarea copiilor, ceea ce slăbește considerabil argumentele favorabile legii naționale; pe de altă parte, normele convenționale se bazează, într-o largă măsură, pe ideea subadiacentă că există un fel de competență naturală a tribunalelor reședinței obișnuite a copilului într-un litigiu referitor la dreptul de încredințare.”(pct. 66 din raportul Vera Perez).

Așa cum rezultă chiar din preambulul Convenției de la Haga, scopul acesteia este de a asigura înapoierea copilului în statul reședinței sale obișnuite.

De asemenea, potrivit pct. 22 din Raportul explicativ Perez-Vera, "încă din Preambul, statele semnatare declară că sunt profund convinse că interesul copilului este de o importanță primordială în orice problemă privind încredințarea sa, este sigur că tocmai având această convingere ele au elaborat Convenția, dornice să protejeze copilul pe plan internațional împotriva efectelor dăunătoare ale unei deplasări sau neînapoieri ilicite", precizând totodată că „printre manifestările obiective a ceea ce constituie interesul copilului, figurează dreptul de a nu fi deplasat sau reținut în numele unor drepturi mai mult sau mai puțin discutabile asupra persoanei sale".

Prin urmare, în acord cu scopul și obiectivele Convenției de la Haga, atunci când se constată că deplasarea și/sau reținerea într-un stat contractant s-a făcut ilicit, instanța de judecată trebuie să dea eficiență mecanismului de returnare sumară reglementat de Convenție, care nu pune în discuție dreptul privind încredințarea copilului către un părinte sau altul.

Și în speța de față, decizia cu privire la încredințare trebuie să aparțină instanței de la reședința obișnuită a copilului. De aceea, până la momentul la care instanța competentă din I. se va pronunța asupra fondului dreptului privind încredințarea, minorul trebuie să se întoarcă

la reședința obișnuită, neexistând nici un temei legal în virtutea căruia tatăl să fie privat de exercitarea drepturilor părintești recunoscute de lege.

Nici unul dintre părinți nu este cu nimic mai îndreptățit decât celălalt să ia decizii în mod unilateral în privința copiilor, iar pârâta, nesocotind dispozițiile legale la care am făcut referire mai sus, privind egalitatea în drepturi și îndatoriri a părinților față de copilul lor minor, a luat în mod unilateral o decizie care a determinat privarea tatălui de dreptul de a avea legături personale cu minorul.

Concluzionând asupra celor expuse mai înainte, urmează să se constate că minorul R.F.M. este reținut ilegal pe teritoriul României, fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 3 din Convenția de la Haga și să se admită acțiunea și să se dispună înapoierea copilului la tatăl său, la reședința obișnuită din I..

În drept, cererea s-a întemeiat pe dispozițiile art. 192-194 din Codul de procedură civilă, prevederile Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, aprobată prin Legea nr. 100/1992, dispozițiile Legii 369/2004 privind aplicarea Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii și ale art. 11 din Regulamentul CE nr. 2201/2003.

În susținerea cererii, s-au depus la dosar, în copie, următoarele înscrisuri: - cerere de înapoiere formulată de reclamantul Y, conform exigențelor Convenției de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, și transmisă Ministerului Justiției din România de Autoritatea centrală din I.; adresa de localizare a copilului pe teritoriul României nr. 1286542/2013; carte de identitate a minorului; certificat de cetățenie al minorului; Certificat cumulativ de naștere, reședință și situație familială privind minorul; carte de identitate a reclamantului; adeverință emisă de Grădinița „Il Cucciolo”; carte de identitate a mamei copilului, adresa nr.797/11.03.2013; Răspunsul pârâtei la adresa Ministerului Justiției, răspuns înregistrat sub nr.28540/26.03.2013; certificat de legislație privind conținutul legii italiene

La data de 21.06.2013, pârâta Seicaru Alexandra Giorgiana a formulat întâmpinare, solicitând instanței respingerea acțiunii ca nefondată, nefiind întrunite condițiile prevăzute de Convenția de la Haga 1980 și regulamentul II Bis Bruxelles, și nu există nici un pericol privind creșterea și educarea minorului, acesta având asigurate toate cele necesare unei bune dezvoltări fizice și intelectuale.

În acest sens, pârâta a arătat că, din relația sa cu reclamantul Y a rezultat minorul R.F.M. născut în România, Craiova, la data de 8.07.2009. După naștere pârâta a locuit o perioadă de timp cu minorul în România, în domiciliul din comuna P. și aceasta deoarece tatăl minorului a refuzat să-l recunoască pe acesta ca fiind copilul său.

Pentru a nu afecta relațiile copilului cu tatăl său pârâta a fost de acord să se mute în I., în încercarea de a avea o relație de familie normală cu reclamantul.

După trei ani de la nașterea minorului, tatăl a acceptat să recunoască că este tatăl lui R.F. Odată cu acest lucru autoritățile italiene au emis și documentul de identitate al minorului, în conformitate cu legislația italiană. În acest moment, practic minorul are dublă cetățenie, deoarece cetățenia română și-a dobândit-o la naștere prin emiterea certificatului de naștere.

Deși a acceptat să-l recunoască pe minor, tatăl pârât nu a menținut niciodată o relație afectivă cu acesta, niciodată nu s-a îngrijit de soarta copilului și niciodată nu a ajutat-o pe mamă în întreținerea acestuia, nici financiar și nici moral.

În scurta perioadă în care a locuit în I., reclamantul se purta foarte urât cu pârâta și cu minorul, a agresat-o fizic de nenumărate ori, uneori chiar și în prezența minorului. Deși are acte medicale cu care dovedește acest fapt, pârâta nu a dorit să-i facă rău reclamantului, în speranța că va reuși să-l apropie de sine și în special de copilul lor, drept care a decis să-și retragă plângerile formulate împotriva reclamantului la autoritățile - italiene.

În vara anului trecut, deoarece nu primea niciun sprijin financiar din partea reclamantului și nu reușise să-și găsească un serviciu stabil, pârâta a decis, de comun acord cu reclamantul, să se întoarcă în țară însoțită de copil. Această decizie de a se întoarce în țară a luat-o împreună cu reclamantul, acesta fiind cel care a ajutat-o să transporte lucrurile copilului la reședința mamei sale din I., i-a procurat bilet de avion și i-a condus la aeroport.

De la revenirea în țară, reclamantului nu i-a fost îngădit accesul și legătura cu copilul său, atât pârâta cât și minorul ținând în permanență legătura cu acesta telefonic și pe internet. Și după întoarcerea în țară, reclamantul manifestă total dezinteres față de copil acestuia, în toată această perioadă de timp nu i-a trimis copilului bani sau bunuri.

De educația și creșterea minorului s-a ocupat în permanență pârâta și familia acesteia, iar copilul este bine integrat social, este înscris la grădiniță și la medicul curant. De asemenea, beneficiază și de activități extrașcolare, urmând cursuri de dans, fotbal și înot. Pârâta a reușit în aceasta perioada de timp să-și găsească serviciu pentru a se putea întreține pe sine și pe copilul său.

În toată această perioadă scursă de la primirea Notificării nr. 797/2013 a Direcției de Drept Internațional și Cooperare Judiciara, pârâta a încercat găsirea unei soluții amiabile, trimitând către reclamant atât o scrisoare personală cât și o invitație de participare la mediere și i-a explicat acestuia că demersul său este unul care îl va afecta în mod direct pe fiul lor, întrucât există riscul ca acesta să fie instituționalizat de către autoritățile italiene. Cu toate acestea reclamantul i-a comunicat telefonic de multe ori că nu-l interesează acest aspect și că mai bine copilul trăiește într-un centru de plasament decât alături de pârâtă.

Minorul nu a avut niciodată reședința obișnuită în I., deoarece scurta perioada petrecută în I. nu poate fi considerată ca fiind determinantă în stabilirea reședinței minorului și simpla emitere a documentului de identitate Italian nu atrage și argumentul că acesta avea reședința obișnuită pe teritoriul statului Italian.

Simplul fapt că legislația română prevede pentru cetățenii români emiterea cărții de identitate la împlinirea vârstei de 14 ani nu înseamnă că minorul nu are o reședință efectivă pe teritoriul statului român.

Pârâta nu a luat niciodată decizii unilaterale în privința minorului R.F. și, așa cum a arătat, decizia de a reveni în țară a fost luată de comun acord cu tatăl copilului care a acceptat ca pârâta să vină în țară însoțită de copil.

În susținerea întâmpinării, au fost depuse la dosar, următoarele înscrisuri: adeverință medicală nr.2393/18.06.2013; adeverința nr.516/18.06.2013 eliberată de Școala Gimnazială P., carte de identitate pe numele de Ș.A.G., adresa de mediere nr.1/17.06.2013 emisă de Biroul de Mediere C.M. din Craiova, procese-verbale întocmite la 10.08.2010 de unitatea de carabinieri din S.; act medical.

La data de 14.06.2013, Autoritatea Tutelară de pe lângă Primăria comunei P. a comunicat punctul său de vedere, solicitând instanței amânarea pronunțării unei hotărâri în cauză, până la încredințarea copilului printr-o hotărâre judecătorească.

În susținerea acestui punct de vedere, Autoritatea Tutelară a arătat că minorul se bucură de un climat favorabil de creștere și educare, frecventează Grădinița din localitate, beneficiază de alocație din partea statului, este bine îngrijit de mamă și bunică.

Odată cu acest răspuns, Autoritatea Tutelară a comunicat instanței Caracterizarea psihopedagogică întocmită sub nr.506/06.06.2013, de educatorul copilului, și declarația mamei pârâte, dată la 12.06.2013.

La data de 30.05.2013, s-a înregistrat pe rolul acestui Tribunal, sub nr.20022/3/2013, cererea formulată de Ministerul Justiției, privind aceleași părți și având același obiect și cauză.

La termenul din 06.08.2013, instanța constatând litispendența și văzând disp.art.138 NCPC, a dispus reunirea celor două cauze sub nr.19704/3/2013 (cauza mai întâi înregistrată pe rolul Tribunalului).

La termenul din 06.08.2013, instanța a încuviințat reclamantului proba cu înscrisuri și proba cu interogatoriul pârâtei, în combaterea susținerilor pârâtei.

Pârâta nu s-a prezentat la termenul la care s-au formulat și încuviințat cererile de probe.

La termenul din 20.08.2013, s-au administrat probele încuviințate. Reclamantul a depus înscrisuri în dovedirea faptului că a virat pârâtei sume de bani și s-a luat pârâtei interogatoriul propus de reclamant.

Prin sentința civilă nr.1463/22.08.2013 Tribunalul București - Secția a V-a Civilă a admis cererea formulată de reclamantul Ministerul Justiției, în calitate de Autoritate Centrală

pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii și a dispus înapoierea copilului R.F.M. la reședința obișnuită din I., fixând termen pentru executarea obligației de înapoiere a copilului - o săptămână de la rămânerea definitivă a prezentei hotărâri, sub sancțiunea unei amenzi în cuantum de 2500 lei în favoarea Statului Român și în sarcina pârâtei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că minorul Robert-Florin Musiu s-a născut în România, la data de 08.07.2009 (rezultat fiind din afara căsătoriei dlui Y și a dnei A.G.Ș.) și a locuit în Decimoputzu, Provincia Cagliari, I., împreună cu ambii părinți în perioada august 2009 – iulie 2012.

În primele zile ale lunii iulie 2012, mama pârâtă și copilul au plecat în România, cu acordul tatălui, sub pretextul petrecerii unei scurte vacanțe la Craiova, urmând să revină în I. după o lună.

Întrucât, la începutul lunii august, mama pârâtă nu a revenit cu copilul la reședința obișnuită din I., tatăl copilului a cerut pârâtei întoarcerea copilului în I., potrivit înțelegerii lor, la plecarea în România.

Având în vedere refuzul pârâtei, tatăl copilului a sesizat, la data de 26.11.2012, Autoritatea Centrală din I., solicitând inițierea procedurilor pentru înapoierea copilului, reținut ilicit de mama sa în România, începând cu luna august 2012.

Sesizat de Autoritatea Centrală din I., Ministerul Justiției din România, în calitate de Autoritate centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980, a informat pârâta, cu adresa cu nr.797/11.03.2013, asupra demersurilor întreprinse, la cererea tatălui reclamant, de cele două Autorități Centrale, în vederea înapoierii copilului la reședința lui obișnuită, precum și asupra posibilității de a ajunge la o înțelegere amiabilă cu tatăl copilului, în caz contrar urmând a fi inițiată acțiune în justiție pentru a se decide cu privire la înapoierea copilului la reședința lui obișnuită din I.. Prin aceeași adresă, mama pârâtă a fost informată asupra faptului că, potrivit art.10 din Regulamentul (CE) 2201/2003, competența de judecată a cererilor privind răspunderea părintească revine instanțelor de la reședința obișnuită a copilului.

La 26.03.2013, pârâta a comunicat Ministerului Justiției, că deplasarea și reținerea copilului în România nu este ilicită, că nu a avut intenția să se stabilească în România ci, dimpotrivă, să revină în I. în cursul lunii octombrie 2012, urmând să se stabilească în S., localitatea de reședință a mamei sale Ș.L.M. A mai arătat pârâta că s-a despărțit de tatăl copilului și întrucât propunerea acestuia de a rămâne în S. nu se putea realiza din motive financiare, s-a întors în România, pentru ca astfel, departe unul de celălalt, să-și poată clarifica ideile.

Întrucât demersul Ministerului Justiției din România, în calitate de Autoritate Centrală pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor Convenției de la Haga din 1980, a rămas fără rezultat, s-a promovat prezenta cerere de chemare în judecată.

În prezent, copilul se află în România, la domiciliul mamei pârâte, din comuna P.Dolj.

La soluționarea cererii de față, tribunalul a avut în vedere dispozițiile Convenției de la Haga din 15 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii, la care România a aderat prin Legea nr.100/1992, Legea nr.369/2005 ce instituie unele reguli în aplicarea Convenției menționate, și prevederile Regulamentului (CE) nr.2201/2003.

Potrivit art.3 alin.1 din Convenție, deplasarea sau neînapoierea unui copil se consideră ilicită când are loc prin violarea unui drept privind încredințarea, atribuit unei persoane, unei instituții sau oricărui alt organism acționând fie separat fie împreună, prin legea statului în care copilul își avea reședința obișnuită imediat înaintea deplasării sau neînapoierii sale și dacă, la vremea deplasării sau neînapoierii, acest drept era exercitat în mod efectiv, acționându-se separat sau împreună ori ar fi fost astfel exercitat dacă asemenea împrejurări nu ar fi survenit.

Dreptul privind încredințarea poate rezulta, între altele, dintr-o atribuire de plin drept, dintr-o hotărâre judecătorească sau administrativă sau dintr-un acord în vigoare potrivit dreptului aceluși stat.

Conf.art.2 pct.11 din Regulamentul Consiliului (CE) nr.2201/2003, prin deplasare sau reținere ilicită se înțelege o deplasare sau reținere a unui copil când a) „se încalcă dreptul de încredințare stabilit prin hotărâre judecătorească sau prin efectul legii, sau printr-o înțelegere recunoscută de Legea Statului Membru pe teritoriul căruia s-a aflat rezidența copilului înainte de deplasare sau reținere” și b) se prevede că, la momentul deplasării sau reținerii, drepturile de custodie erau exercitate, fie împreună, fie separat, sau care au fost exercitate în scopul deplasării sau reținerii. Custodia va fi considerată a fi exercitată împreună când, urmare unei hotărâri judecătorești sau operării legii, unul dintre titularii răspunderii părintești nu va putea decide locul de rezidență al copilului fără consimțământul celuilalt titular al răspunderii părintești.”

Conform art.2 pct.7 din Regulament „răspunderea părintească” semnifică toate drepturile și obligațiile conferite unei persoane fizice sau juridice, în temeiul unei hotărâri judecătorești, de atribuire de plin drept, și include și dreptul de încredințare.

Iar, potrivit pct.9, „dreptul de încredințare” semnifică toate drepturile și obligațiile privind îngrijirea unui copil și, în particular, dreptul de a decide reședința copilului.

Așadar, pentru a stabili existența unei deplasări ori neînapoieri ilicite în accepțiunea art.3 din Convenție, instanța poate ține seama în mod direct de legea sau hotărârile judecătorești ori administrative recunoscute sau nu în mod formal în statul în care se află reședința obișnuită a copilului, fără a recurge la procedurile specifice asupra dovedirii acestui drept sau pentru recunoașterea hotărârilor străine.

Tribunalul a constatat în raport cu situația de fapt și de drept mai sus expusă, că sunt întrunite cerințele impuse de Convenția Haga 1980, reținând o deplasare licită a copilului R.F.M., cu reședința obișnuită în I., copilul fiind deplasat în România la începutul lunii iulie 2012, cu acordul tatălui său pentru o lună, dar reținut în România, de către mama pârâtă, după această dată, fără acordul tatălui, încălcându-se astfel dreptul acestuia din urmă de încredințare stabilit prin lege, drept exercitat efectiv și care include, așa cum s-a arătat mai sus, dreptul cu privire la îngrijirile convenite copilului și îndeosebi, acela de a hotărî asupra locului reședinței sale.

Faptul că tatăl reclamant nu și-a dat vreodată acordul pentru rămânerea copilului în România rezultă din chiar răspunsul mamei pârâte către Ministerul Justiției, răspuns prin care aceasta afirmă că nu a avut niciodată intenția de a rămâne în România, ci doar de a sta o vreme departe de tatăl copilului și de a reveni, cel mai târziu în cursul lunii octombrie, în I., urmând să se stabilească cu copilul în S. (unde își are reședința bunica maternă și unde chiar tatăl reclamant i-ar fi pretins să rămână, după separarea lor). Or, dacă la momentul plecării din I., pârâta nu avea intenția de a rămâne cu copilul în România, acest aspect nu putea evident să facă obiectul înțelegerii între cei doi părinți, fiind așadar exclus acordul reclamantului la neînapoierea copilului în I..

La momentul deplasării în România și al neînapoierii, reședința obișnuită a copilului se afla în I., unde a locuit de la vârsta de o lună și până în luna iulie 2012, împreună cu ambii părinți, tatăl cetățean italian, iar mama, cetățean român, stabilită de bună voie în această țară.

Așadar, faptul că minorul a locuit în I. trei ani (din cei patru pe care îi are), împreună cu părinții săi, faptul că minorul era înscris de doi ani la o Grădiniță din localitatea de reședință, sunt elemente factuale suficiente pentru a concluziona în sensul că reședința obișnuită a copilului se afla înaintea deplasării și neînapoierii în I..

Faptul că părinții s-au separat, în această perioadă, de mai multe ori, pârâta mutându-se în S.– unde își are reședința mama sa (fapt afirmat de mama pârâtă) este lipsit de relevanță, sub aspectul reședinței copilului, câtă vreme acesta a rămas permanent, în toată această perioadă, în I..

Cum reședința obișnuită a copilului se afla în I., imediat înainte de deplasare și cum, până în prezent, nu a intervenit consimțământul tatălui cu privire la schimbarea reședinței copilului și nu s-a scurs mai mult de un an fără ca tatăl să fi inițiat procedura înapoierii acestuia, reședința obișnuită a copilului, imediat înaintea deplasării și neînapoierii lui, se constată a fi în I..

La momentul deplasării și al neînapoierii copilului, ambii părinți aveau drept de custodie. În acest sens Tribunalul a avut în vedere că, potrivit legii statului de reședință a

copilului, respectiv potrivit dispozițiilor art.316 din Codul Civil Italian, potrivit cărora „Copilul este supus autorității părinților săi până la majoratul său sau la obținerea capacității juridice depline. Autoritatea este exercitată de comun acord de către cei doi părinți”, iar potrivit art.317 bis „Părintelui care a recunoscut copilul natural îi revine autoritatea asupra lui. Dacă recunoașterea se face de către cei doi părinți, exercitarea autorității părintești revine împreună celor doi părinți dacă locuiesc împreună. Dispozițiile art.316 se aplică”

Dreptul privind încredințarea este, așadar, relevat de prevederile referitoare la autoritatea părintească cuprinse în legislația în materie (Codul Civil I.) potrivit cărora se recunoaște ambilor părinți dreptul de custodie, așa încât este exclusă posibilitatea mamei de a lua unilateral decizii cu privire la starea copilului, și cu atât mai mult în ceea ce privește schimbarea reședinței acestuia .

Cât privește exercitarea efectivă a încredințării, s-a apreciat că prevederile art. 3 din Convenție nu pot fi interpretate decât prin comparare cu dispozițiile art.13 din Convenție, consacrat excepțiilor posibile la obligația de a se dispune înapoierea copilului, care impune părintelui ce a deplasat sau reținut copilul în mod ilicit să probeze că persoana deposedată nu exercita efectiv încredințarea pe care o reclamă.

Astfel, caracterul neformal al exigenței impuse de art.3 lit.b din Convenție este pus în evidență de art. 8 care, printre datele pe care trebuie să le conțină cererea introdusă la autoritățile centrale de persoana care reclamă deplasarea ori reținerea ilicită a copilului, indică la litera c “motivele pe care se sprijină reclamantul pentru a cere înapoierea copilului”

Conform art.13 din Convenție „, prin excepție ... autoritatea judiciară...a statului solicitat nu este ținută să dispună înapoierea copilului, dacă persoana...care se împotrivesc înapoierii sale stabilește: a) că persoana...care avea în îngrijire copilul nu exercita efectiv dreptul privind încredințarea la data deplasării sau neînapoierii, ori consimțise sau achiesase ulterior acestei deplasări sau neînapoieri.”

Așadar, art.13 din Convenție impune o veritabilă sarcină a probei în seama persoanei ce a deplasat ori reținut copilul, aceasta fiind cea care trebuie să stabilească (cu înțelesul „să dovedească”), pentru a evita înapoierea copilului, că persoana care avea dreptul privind încredințarea nu o exercita în mod efectiv.

Or, pârâta nu a făcut nicio dovadă în acest sens.

Tribunalul a avut în vedere, sub acest aspect, și faptul că, așa cum s-a arătat mai sus, „dreptul de încredințare” semnifică toate drepturile și obligațiile privind îngrijirea unui copil, iar pe de altă parte că pârâta, contestând exercitarea efectivă de către reclamant a dreptului de încredințare, se referă doar la aspectul contribuției materiale a tatălui reclamant la creșterea și îngrijirea copilului, afirmând în întâmpinarea formulată lipsa sprijinului material din partea acestuia.

Or, afară de faptul că exercitarea dreptului de încredințare nu se limitează la obligația părintelui de a contribui la cheltuielile de creștere și îngrijire a copilului, pârâta însăși a recunoscut, prin răspunsul de la întrebarea nr. 6 din interogatoriul luat de reclamant, contribuția pârâtului, arătând că « Dvs. contribuiați material, dar nu 100%, ne dădea și mama câte 300-350 Euro lunar ».

Drept urmare, instanța reține că, nesocotind dispozițiile legii statului de reședință a copilului, care reflectă o atribuire a autorității parentale ambilor părinți, mama pârâtă a luat o decizie care a determinat privarea tatălui de dreptul de încredințare asupra copilului, pe care tatăl îl exercita efectiv înainte de a fi survenit împrejurarea deplasării și reținerii copilului în România și l-ar fi exercitat astfel, dacă o asemenea împrejurare nu ar fi survenit.

Așadar, neînapoierea copilului la reședința obișnuită din I. constituie o neînapoiere ilicită, prin această faptă încălcându-se drepturile părintești ale tatălui, recunoscute de dreptul statului în care se afla în mod obișnuit reședința copilului imediat înaintea deplasării și neînapoierii.

Cât privește excepția de neînapoiere reglementată de art.13 lit b din Convenție, Tribunalul a reținut, de asemenea, că „, ... autoritatea judiciară...a statului solicitat nu este ținută să dispună înapoierea copilului, dacă persoana...care se împotrivesc înapoierii sale

stabilește că : b) există grave riscuri ca înapoierea minorului să îl expună unor traume fizice sau psihice sau să îl pună în orice alt fel într-o situație intolerabilă.

Așadar, și în această situație, Convenția impune o veritabilă sarcină a probei în seama persoanei ce a deplasat ori reținut copilul, aceasta fiind cea care trebuie să dovedească că există grave riscuri ca înapoierea copilului să îl expună unor traume fizice sau psihice sau să îl pună în orice alt fel într-o situație intolerabilă. Or, mama pârâtă, afară de faptul că se referă la evenimente survenite în anul 2010, iar nu evenimente recente, invocă acte de violență ale reclamantului îndreptate împotriva sa, iar nu nemijlocit împotriva copilului.

Tribunalul a reținut, așadar, că nu a fost relevantă incidența, în cauză, a disp. art. 13 alin. 1 lit.a) și lit. b) din Convenție, text ce instituie excepții de la regula înapoierii, din actele și lucrările dosarului nerezultând că tatăl copilului, care exercita efectiv dreptul privind încredințarea acestuia, așa cum s-a arătat mai sus, a consimțit sau achiesat ulterior la reținerea copilului în România și nici fapte ale tatălui care, îndreptate în mod nemijlocit asupra copilului, să constituie un risc grav, actual sau iminent, de a-l expune pe acesta unui pericol fizic sau psihic sau ca în orice chip să-l situeze într-o situație intolerabilă.

Prin urmare, instanța de judecată nu are decât a reține aplicabilitatea Convenției Haga 1980, transpusă în dreptul intern prin Legea nr.100/1992 pentru aderarea României la Convenția de la Haga din 25 octombrie 1980 asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii și Legea nr. 369/2004 privitoare la aplicarea dispozițiilor convenției, precum și a Regulamentului (CE) 2201/2003, observând totodată că cererea de înapoiere a copilului a fost formulată în condițiile art. 12 alin. 1 din Convenție, adică înainte expirării termenului de un an de la data neînapoierii.

Conform art. 12 alin.1 din Convenție „Când copilul a fost deplasat sau reținut ilicit în înțelesul art. 3 și o perioadă de mai puțin de un an s-a scurs cu începere de la deplasare sau neînapoiere în momentul introducerii cererii înaintea autorității judiciare sau administrative a statului contractant unde se află copilul, autoritatea sesizată dispune înapoierea sa imediată”.

Convenția prezumă, așadar, că, numai după trecerea unui interval de cel puțin un an de la data neînapoierii copilului și până la momentul formulării cererii de înapoiere, poate interveni o eventuală integrare în noul mediu, o durată de timp mai mică fiind, în toate situațiile, insuficientă pentru a se considera că a intervenit acomodarea copilului în mediul în care a fost adus, care să justifice neînapoierea acestuia la locul reședinței obișnuite.

Tribunalul a apreciat, în consecință, că minorul are dreptul și este în interesul său să revină la reședința obișnuită din I..

Convenția se bazează în totalitate pe respingerea unanimă a fenomenului deplasărilor ilicite a copiilor și pe convingerea că cea mai bună metodă de a le combate, la nivel internațional, este de a nu le recunoaște consecințe juridice. Punerea în practică a acestei metode cere ca statele semnatare ale Convenției să fie convinse că ele aparțin, în ciuda diferențelor, aceleiași comunități juridice în sânul căreia autoritățile fiecărui stat recunosc că autoritățile unuia dintre ele – cele de la reședința obișnuită a copilului – sunt în principiu mai bine plasate pentru a statua în deplină echitate asupra drepturilor privind încredințarea.

Drept urmare, instanța apreciază că nu este în interesul copilului ca acesta să nu fie înapoiat la reședința lui obișnuită, o hotărâre în acest sens echivalând cu legalizarea unei situații de fapt injustă generată de mama pârâtă care a decis, unilateral, deplasarea lui în România și neînapoierea la reședința obișnuită din I., substituind, astfel, forului reședinței copilului forul ales de aceasta.

În acord cu scopul Convenției, astfel cum a fost explicat în Raportul Perez Vera, atunci când se constată că deplasarea sau reținerea minorilor într-un stat contractant s-a făcut ilicit, instanța de judecată este obligată să dea eficiență mecanismului de returnare reglementat de Convenția de la Haga din 1980, care nu pune în dezbatere dreptul privind încredințarea copilului către un părinte sau altul, ci doar reintegrarea acestuia în mediul lui obișnuit de viață, din care a fost deplasat, fiind în interesul acestuia de a nu fi deplasat sau reținut în baza unor drepturi mai mult sau mai puțin discutabile asupra persoanei sale (Rap. Vera Perez, explicativ al Convenției).

Scopul reglementării art.3 din Convenție este acela de a apăra relații deja protejate prin dreptul statului unde acestea se derulau înaintea refuzului de înapoiere, iar interesul superior al copiilor este de a reveni în țara în care s-au născut și unde au crescut .

Față de cele ce preced, tribunalul a admis cererea de înapoiere a copilului R.F.M., la reședința obișnuită, în I., urmând ca, în temeiul art.11 alin.2 din Legea nr.369/2004, să fixeze termen pentru executarea obligației de înapoiere - o săptămână de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, sub sancțiunea unei amenzi civile de 2.500 lei (RON) în favoarea statului și în sarcina pârâtei Șeicară Alexandra – Georgiana, în caz de neîndeplinire a acestei obligații în termenul fixat.

Împotriva acestei sentințe, la data de 07.10.2013 a declarat apel pârâta X care a fost înregistrat pe rolul c3e la data de 17.10.2013.

În motivarea apelului, apelanta – pârâta a arătat că instanța de fond a pronunțat o hotărâre greșit motivată în sensul ca a dat forță probantă doar interogatoriului care i-a fost luat, interogatoriu care nu releva aspectele ce trebuiau analizate în fond. De asemenea, instanța de fond i-a în calcul o anumită sumă de bani pe care reclamantul i-a trimis-o, pro causa, timpul procesului pentru a avea doar un suport probator. De altfel chitanțele de la Western Union sunt date 2009 cu mult înainte de acest proces iar sumele respective nu au fost trimise pentru copil. Aceste documente nu au fost avute în vedere de către instanța de fond.

De altfel se poate observa ca de atunci și până în prezent reclamantul nu a mai contribuit cu nimic la educația minorului.

Totodată instanța de fond nu a dispus și nu i-a încuviințat probele cerute de prin întâmpinare, mulțumindu-se doar a constata că la termenul la care s-au discutat probele aceasta nu a fost prezentă. Menționează ca întâmpinarea a fost depusă anterior acestui termen, iar instanța de fond avea obligația analizării cererii de chemare în judecată și din acest punct de vedere, practic mie nu mi-au fost încuviințate niciun fel de probe în afară de înscrisuri.

Așa cum a arătat minorul după naștere a locuit în România, și abia după o bună perioadă de timp apelanta s-a mutat în I., în speranța ca acest copil va avea un tată. Tatăl copilului a binevoit să-l recunoască abia când acest copil avea vârsta de 3 ani, perioada în care copilul a locuit în România.

S-a mai precizat faptul ca deși a depus documente care atestă că apelanta a fost agresată fizic în mai multe rânduri de către reclamant, instanța de fond a considerat că nu sunt relevante de vreme ce nu a dovedit faptul ca aceste agresiuni nu s-au realizat și în prezenta copilului. Tocmai aceste aspecte urmau a fi arătate de martorii care a solicitat sa fie audiați în instanța de fond, instanța care nu s-a pronunțat pe cererile sale de probatorii, neștiind niciun moment dacă i-au fost sau nu încuviințate probele solicitate.

Nefiind administrare niciun fel de probatorii din cele solicitate este firesc ca punctul să de vedere să nu fie analizat de către instanța de fond, care face o noua analiza greșita a evenimentelor ce s-au succedat în sensul ca retine faptul ca eu fac referire în întâmpinare la evenimente produse în anul 2010 și la evenimente recente, ceea ce este total greșit.

De asemenea instanța face referire în motivarea sentinței la aplicare dispozițiilor Codului Civil I., afirmând ca autoritatea părintească este exercitată de ambii părinți și niciunul din ei nu poate hotărâ unilateral în privința minorului. Instanța de fond uita însă de dispozițiile art.317 bis ale aceluiași act normativ invocat, care ne vorbește de faptul ca autoritatea părintească revine părintelui care a recunoscut copilul, sau părintelui cu care copilul locuiește sau primului care l-a recunoscut.

Nici în acest sens instanța nu a analizat cauza sub toate aspectele, în sensul ca reclamantul nu a făcut niciodată dovada faptului ca acest copil ar fi locuit la el. Așa cum am arătat acest copil a locuit tot timpul cu apelanta, chiar și pe parcursul șederii sale în I., de multe ori ea locuind cu familia sa în casa acestora, deoarece reclamantul era violent, neavând posibilitatea de a locui efectiv împreună perioade mai îndelungate de timp.

Însuși faptul ca reclamantul a recunoscut copilul abia când acesta a împlinit vârsta de 3 ani denota dezinteresul acestuia în educația și creșterea minorului.

Pe de alta parte reclamantul nu a făcut dovada faptului ca apelanta i-ar îngădi acestuia în vreun fel accesul la minor și de altfel nici nu a dovedit faptul ca ea ar fi părăsit statul italian fără acordul acestuia, aspecte pe care instanța de fond nu le-a analizat în niciun fel, mulțumindu-se doar a lua de bun ceea ce reclamantul a invocat în cererea sa fără a administra probe.

S-a mai reținut faptul ca apelanta nu ar fi dovedit în cauza ca avea dreptul de încredințare al minorului, deși așa cum a arătat pe de o parte instanța nu i-a încuviințat nicio proba, pe de alta parte nici reclamantul nu a făcut dovada ca a părăsit teritoriul italian fără acceptul sau și nici nu a probat ca exercita autoritatea părintească singur.

Menționează ca așa cum a arătat în cauza nu s-a probat în niciun fel faptul ca acest copil ar avea reședința obișnuită în I., acest lucru nerezultând din niciun document. Așa cum a arătat minorul s-a născut în România și a locuit o buna perioada de timp în țara, iar Autoritatea Tutelara a arătat ca minorul este bine crescut de mama și bunica sa, frecventează grădinița și beneficiază de alocație din partea statului roman. Se poate deduce faptul ca minorul este bine integrat social reședința s-a obișnuită fiind în țara natală și nu în statul I., doar plecând de la premisa documentului de identitate italian.

În drept au fost invocate dispozițiile art.466-480 Cod civil.

La data de 24.10.2013 Ministerul Justiției, în calitate de Autoritate centrală pentru aplicarea Convenției de la Haga din 1980, reprezentant legal al reclamantului Y, a formulat întâmpinare la apelul formulat de pârâta X solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii instanței de fond ca fiind temeinică și legală.

În motivarea întâmpinării, intimatul reclamant a arătat, în fapt, că prin acțiunea formulată a solicitat instanței să dispună înapoierea minorului R.F.M., la tatăl său, la reședința obișnuită din I..

Prin sentința atacată, instanța de fond a admis acțiunea și a dispus înapoierea copiilor la reședința obișnuită din I..

Prin apelul formulat pârâta reiterează susținerile acesteia de la judecata în fond a cauzei, arătând că nu este vorba de o reținere ilicită, că minorul nu avea reședința obișnuită în I., așa încât nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art.3 din Convenția de la Haga din 1980.

Instanța de fond, prin sentința atacată a reținut în mod corect că la momentul deplasării în România, reședința obișnuită a copilului se afla în I., unde a locuit de la vârsta de 1 lună și până în luna iulie 2012, împreună cu ambii părinți, tatăl cetățean italian, iar mama cetățean român, stabilită în I..

Totodată, instanța a mai reținut că având în vedere că reședința obișnuită a copilului se afla în I. și cum până în prezent nu a intervenit consimțământul tatălui cu privire la schimbarea reședinței copilului și nu s-a scurs mai mult de 1 an fără ca tatăl să fi inițiat procedura înapoierii acestuia, reședința obișnuită a copilului, imediat înaintea deplasării în România și neînapoierii lui, se constată a fi în I..

Pe de altă parte, conform legii italiene, părinții au drepturi și obligații comune cu privire la copiii minori, ceea ce înseamnă că pârâta nu are dreptul de a decide singură cu privire la reședința minorului, așa încât reținerea acesteia pe teritoriul României, fără acordul tatălui, este ilicită, conform art.3 din Convenția de la Haga.

Astfel, potrivit art.316 din Codul civil italian, referitor la autoritatea părintească Autoritatea se exercită în comun de către ambii părinți ... ".

Totodată, conform art.317 alin.2 din Codul civil italian, "autoritatea comună a celor doi părinți nu încetează atunci când în urma separării de fapt, desfacerii, anulării sau încetării efectelor civile ale căsătoriei, încredințarea copiilor est atribuită unuia dintre ei".

În aceste condiții, plecarea intempestivă a pârâtei împreună cu copilul din I. și reținerea acestuia pe teritoriul României este o deplasare ilicită, conform art.3 din Convenția de la Haga, pârâta neavând dreptul să hotărască, fără acordul reclamantului, schimbarea reședinței obișnuite a minorului.

În raport de situația de fapt prezentată, solicită să se observe că prin această faptă se încălcă interesul copilului de a avea legături cu tatăl său, precum și drepturile părintești ale tatălui, recunoscute de dreptul italian, dreptul statului în care se afla în mod obișnuit reședința

minorului înainte de deplasarea sa, iar reținerea acestuia pe teritoriul României de către pârâtă constituie reținere și neînapoiere ilicită.

La data de 29.10.2013 intimatul – reclamant Y a formulat întâmpinare solicitând respingerea apelului ca nefondat/neîntemeiat și menținerea sentinței civile apelate ca fiind temeinică și legală.

În motivarea întâmpinării, intimatul-reclamant a arătat, în fapt, că Ministerul Justiției a fost sesizat de Autoritatea Centrală din I. cu o cerere formulată de Y în temeiul Convenției de la Haga din 1980, prin care solicita înapoierea minorului R.F.M. la reședința sa obișnuită din I..

Intimatul invocă deplasarea ilicită a minorului pe teritoriul României de către mama, fără acordul sau, în luna iulie 2012.

Astfel, apelanta a părăsit I. împreună cu minorul în luna iulie 2012 sub pretextul unei vacanței de o lună în România, susținând că vrea ca minorul R.F.M. să-și cunoască rudele, în același timp asigurându-l pe tată ca se va întoarce la termenul stabilit.

Cu toate acestea, apelanta nu a respectat înțelegerea făcută și nu a revenit în I. după trecerea perioadei de o luna, trădând astfel încrederea pe care tatăl minorului i-a acordat-o, acesta nemanifestându-și acordul cu privire la părăsirea definitivă de către minor a teritoriului italian.

La data de 28.05.2013 s-a înregistrat pe rolul Tribunalului București sub nr. 19704/3/2013, cererea formulată de Ministerul Justiției în calitate de Autoritate Centrală, ca urmare a sesizării de către intimat a Autorității italiene competente, cerere ce avea ca obiect răpire internațională de copii.

La data de 20.08.:2013, verificând înscrisurile aflate la dosarul cauzei și în urma administrării interogatoriului luat apelantei, instanța reține cauza spre soluționare și amâna pronunțarea la data de 22.08.2013.

La 22.08.2013, Tribunalul București a admis prin Sentința Civilă nr.1463 cererea formulată de Ministerul Justiției în calitate de Autoritate Centrală pentru dl. Y și a dispus înapoierea minorului R.F.M. la reședința obișnuită din I..

La data de 07.10.2013, X declară apel împotriva Sentinței civile nr.1463 pronunțată de Tribunalul București considerând sentința Tribunalului București ca fiind nefondată și neîntemeiată.

În drept, apreciem apelul formulat de mama minorului R.F.M. ca fiind neîntemeiat și nefondat pentru următoarele motive:

În ceea ce privește probele administrate în acest dosar menționăm că susținerile apelantei sunt nefondate:

Prin Adresa din data de 31.05.2013 emisă de către Tribunalul București, aflată la dosarul cauzei la fila 10, instanța a pus în vedere apelantei să depună întâmpinare în termen de 5 zile de la primirea adresei, conform prevederilor - art. 205 CPC, sub sancțiunea decăderii din dreptul de a mai depune probe și de a invoca excepții.

Potrivit prevederilor art. 205 CPC, întâmpinarea trebuie să conțină:

- a) numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința pârâtului ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul, precum și, după caz, codul unic de înregistrare sau codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului ori de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar, dacă reclamantul nu le-a menționat în cererea de chemare în judecată. Dispozițiile art.148 alin. (1) teza a II-a sunt aplicabile în mod corespunzător. Dacă pârâtul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul;
- b) excepțiile procesuale pe care pârâtul le invocă față de cererea reclamantului;
- c) răspunsul la toate pretențiile și motivele de fapt și de drept ale cererii;
- d) dovezile cu care se apără împotriva fiecărui capăt din cerere, dispozițiile art. 194 lit. e) fiind aplicabile în mod corespunzător;
- e) semnătura.

De asemenea, potrivit art.194 lit. e, în cuprinsul întâmpinării apelanta trebuia să "precizeze numele, prenumele și adresa martorilor", totodată când .reclamantul dorește să își

dovedească cererea sau vreunul dintre capetele acesteia prin interogatoriul pârâtului, va cere înfățișarea în persoană a acestuia, dacă pârâtul este o persoană fizică, în cazurile în care legea prevede că pârâtul va răspunde în scris la interogatoriu, acesta va fi atașat cererii de chemare în judecată."

Adresa anterior menționată a fost primita de către apelanta în data de 06.06.2013, în acest caz, termenul de 5 zile se împlinea la data de 12.06.2013, nerespectând acest termen, apelanta transmite tardiv întâmpinarea la 19.06.2013, fiind astfel decăzuta din dreptul de a propune probe și invoca excepții.

Astfel cum a precizat anterior, chiar și în condițiile depunerii în termen a întâmpinării, fata de dispozițiile art.194 lit.e, apreciază ca nu era suficientă simpla menționare a mijloacelor de proba pe care își întemeia întâmpinarea (înscrisuri, interogatoriu, martori) ci apelanta trebuia să ceară înfățișarea în persoană a intimatului, sau trebuia să-l fi atașat întâmpinării, de asemenea să indice numele, prenumele și adresa martorilor.

La următorul termen de judecată din data de 06.08.2013, când s-au formulat și încuviințat cererile de probe, apelanta nu a fost prezentă.

De altfel, nici la termenul din data de 20.08.2013 când s-au administrat probele încuviințate, apelanta nu a pus în discuție presupusa încălcare a drepturilor sale procesuale.

Prin urmare, apelanta este decăzută din dreptul de a propune probe atât prin depunerea tardivă a întâmpinării, cât și prin nerespectarea condițiilor de formă impuse de art.205 Cod procedură civilă și art.194 Cod procedură civilă.

Fata de susținerile apelantei cu privire la faptul că minorul nu avea reședința obișnuită în I., precizează următoarele:

Aceste susțineri sunt contrazise chiar de răspunsurile la interogatoriul luat pârâtei, care a recunoscut că a revenit în I. când copilul avea doar 5 săptămâni și a locuit acolo până în luna iulie 2012.

Astfel, minorul în vârstă de 4 ani a locuit în I. trei ani, fiind 2 ani înscris la o Grădiniță din localitatea de reședință.

La momentul deplasării minorului în iulie 2012, acesta locuia permanent în I., reședința obișnuită a acestuia se afla în I..

Față de susținerile apelantei cu privire la existența acordului intimatului în privința părăsirii statului italian de către mama împreună cu minorul, precizează următoarele:

A existat acordul tatălui cu privire la deplasarea celor 2 în România doar pentru o perioadă de o luna, în vacanță, fiind asigurat că se vor întoarce la termenul stabilit. Din răspunsul mamei adresat Ministerului Justiției rezulta că tatăl nu și-a exprimat acordul cu privire la rămânerea copilului în România, aceasta afirmând că nu a avut niciodată intenția de a rămâne în România și că se va întoarce în luna octombrie în I.. Dacă însăși apelanta nu avea această intenție la momentul inițial, tatăl minorului cu atât mai puțin nu putea ști acest fapt.

Dreptul privind încredințarea

Potrivit legislației în vigoare cu privire la autoritatea părintească, se recunoaște ambilor părinți dreptul de custodie, astfel cum în mod corect a reținut instanța de fond având în vedere dispozițiile art. 316-317bis Codul civil italian.

Potrivit dreptului italian, analizat în mod just de către instanța de fond, apelanta nu are dreptul de a lua unilateral decizii cu privire la minor, cu atât mai mult în ceea ce privește schimbarea reședinței acestuia.

Apelanta nu a dovedit în niciun fel faptul că la momentul deplasării în România intimatul nu exercita efectiv dreptul privind încredințarea minorului, pentru a putea lua unilateral această decizie.

De asemenea, potrivit prevederilor art.317 bis Codul civil italian, instanța în interesul exclusiv al minorului poate lua o decizie diferită de prevederile legale menționate doar parțial de către apelantă.

În drept au fost invocate dispozițiile art.205 și 194 din Codul de Procedură Civilă, dispozițiile Convenției de la Haga din 25 octombrie 1980, pe dispozițiile Legii nr.369/2004 privind aplicarea Convenției asupra aspectelor civile ale răpirii internaționale de copii.

Constatându-se legal investită și competentă să soluționeze calea de atac promovată, Curtea, analizând actele și lucrările dosarului și sentința atacată prin prisma criticilor formulate și a dispozițiilor legale aplicabile, apreciază că apelul este nefondat pentru următoarele considerente:

Spre deosebire de, dispozițiile art.488 cod procedură civilă din materia recursului, care stabilesc în mod expres și limitativ, cazurile de modificare respectiv de casare a hotărârii recurate exclusiv pentru motive de nelegalitate, dispozițiile art 479 cod procedură civilă, în alineatul 1 permit instanței de apel să examineze cauză, în limitele criticilor invocate prin cererea de apel atât din punct de vedere al situației de fapt cât și din punct de vedere al aplicării legii iar în alineatul 2 dau posibilitatea instanței să refacă probatoriul administrat în primă instanță și să administreze probe noi dacă consideră necesar.

Din această perspectivă, relevante sunt și prevederile art.477 cod procedură civil, care reglementează limitele efectului devolutiv determinate de ceea ce s-a apelat, în sensul că instanța de apel va proceda la rejudecarea fondului în limitele stabilite, expres sau implicit, de către apelant, precum și cu privire la soluțiile care sunt dependente de partea din hotărâre care a fost atacată. În alineatul al doilea se precizează că devoluțiunea operează cu privire la întreaga cauză atunci când apelul nu este limitat la anumite soluții din dispozitiv ori atunci când se tinde la anularea hotărârii sau dacă obiectul litigiului este indivizibil. În concepția noului cod de procedură civilă, efectul devolutiv al apelului este analizat dintr-o dublă perspectivă, atât din punct de vedere al ceea ce s-a criticat prin exercitarea căii de atac, cât și din punct de vedere al ceea ce s-a dedus judecății în prima instanță. Acest al doilea aspect face obiect de analiză prin prevederile art.478 cod procedură civilă, care, reluând vechea reglementare interdicția schimbării în apel a cadrului procesual stabilit în fața primei instanțe, precum și a calității părților, a cauzei sau a obiectului cererii de chemare în judecată iar în alineatul al doilea stabilesc că părțile nu se vor putea folosi înaintea instanței de apel de alte motive, mijloace de apărare și dovezi decât cele invocate la prima instanță sau arătate în motivarea apelului ori în întâmpinare, recunoscându-se instanței de apel posibilitatea de a încuviința și administrarea probelor a căror necesitate rezultă din dezbateri.

Menținând regula din vechiul cod relativă la interdicția de a formula cereri noi în apel, actuala reglementare în materie procesual civilă, conferă părților posibilitatea să explicitizeze pretențiile care au fost cuprinse implicit în cererile sau apărările adresate primei instanțe. În alineatul final al acestui text de lege, legiuitorul recunoaște, în acord cu vechea reglementare, posibilitatea părților de a cere dobânzi, rate, venituri ajunse la termen și orice alte despăgubiri ivite după darea hotărârii primei instanțe și de a invoca compensația legală.

Pe cale de consecință, apelul este reglementat ca o cale de atac ordinară devolutivă, spre deosebire de recurs, în sensul că provoacă o nouă judecată în fond, astfel că organul judiciar în apel este îndrituit să reexamineze probatoriul administrat în fața instanțelor de fond și poate modifica situația de fapt reținută, exercitând atât un control de legalitate cât și de temeinicie asupra soluției apelate.

Examinând cererea de apel promovată de pârâtă, Curtea constată că, în esență, reclamanta a criticat sentința atacată, sub aspectul modului în care s-a făcut interpretarea probatoriului de către tribunal, sub aspectul neîncuviințării probelor solicitate de pârâtă prin întâmpinare, precum și sub aspectul manierei în care au fost interpretate dispozițiile codului civil i. relevante în speță.

În ceea ce privește modalitatea în care instanța de fond a interpretat materialul probator existent la dosar, Curtea constată că în mod corect tribunalul s-a raportat la interogatoriul luat pârâtei, pe care l-a analizat și la interpretat în coroborare cu celelalte înscrisuri depuse la dosar, inclusiv memoriile părților, situația de fapt stabilită fiind corolarul examinării tuturor mijloacelor de probă administrate în dosar în condiții de regularitate procedurală. În privința sumelor de bani, la care face referire apelanta pârâtă prin cererea de apel, precum și existența sau inexistența unei contribuții din partea tatălui la creșterea și educarea copilului în toată această perioadă de timp, Curtea apreciază că aceste elemente nu au relevanță în cauză, față de natura demersului procesual declanșat de tată prin intermediul

Ministerului Justiției și de verificările pe care le realizează organul judiciar în cadrul unei astfel de proceduri.

Esențial este de reținut că procedura judiciară reglementată de Convenția de la Haga adoptată în 1980, cu privire la aspectele civile ale răpirii de copii, se caracterizează prin celeritate și are ca scop repunerea părților în situația anterioară, în sensul de a readuce copilului în statul unde se afla reședința sa obișnuită. Practic, în cadrul acestei proceduri, verificările pe care este îndrituită instanța să le facă se limitează exclusiv la stabilirea dacă deplasarea copilului pe teritoriul altui stat decât cel al reședinței obișnuite, respectiv neînapoierea copilului s-a realizat cu încălcarea unui drept de încredințare, respectiv de vizitare. Ceea ce trebuie subliniat pentru a contura pe deplin natura juridică și finalitatea unui astfel de demers judiciar este faptul că organul judiciar, sesizat cu o acțiune întemeiată pe Convenția anterior menționată nu este îndrituit să examineze și să tranșeze fondul relațiilor dintre părinți și copii, sub aspectul modalității de exercitare a autorității părintești, a stabilirii domiciliului minorului, respectiv al stabilirii programului de legături personale a minorului cu părintele la care nu a fost stabilit domiciliul acestuia.

În ceea ce privește cea de-a doua critică referitoare la modalitatea de încuviințare a probelor, Curtea o apreciază ca nefondată, în condițiile în care prin întâmpinarea formulată de apelantă, aceasta a solicitat proba cu înscrisuri, interogatoriu și martori, fără să indice înscrisurile de care înțelege să se servească, precum și numele și adresa martorilor, neprecizând nici teza probatorie, individualizat pentru fiecare din cele trei categorii de probe solicitate.

Din această perspectivă, Curtea consideră că ar fi fost necesară și utilă prezența părții la termenul de judecată la care s-au discutat și încuviințat probele, tocmai pentru a face oral precizările necesare, cu privire la aspectele deja enunțate în cele ce preced, complinind astfel lipsurile întâmpinării depuse la dosar. În egală măsură, Curtea are în vedere și dispozițiile art.10 alin 1 cod procedură civilă, din perspectiva căruia trebuie examinată conduita procesuală a apelantei pârâte în fața primei instanțe. Potrivit acestor prevederi legale, legiuitorul reglementează obligațiile ce revin părților în desfășurarea procesului, statuând în sensul că acestea au îndatorirea să îndeplinească actele de procedură în condițiile, ordinea și termenele stabilite de lege sau de judecător, să își probeze pretențiile și apărările și să contribuie la desfășurarea fără întârziere a procesului, urmărind, tot astfel, finalizarea acestuia.

Făcând aplicarea acestor dispoziții procesuale în cauză, Curtea reține că pârâta nu și-a îndeplinit corespunzător obligațiile procesuale, astfel că nu se poate reține vreo culpă în sarcina instanței de judecată, în ceea ce privește administrarea probelor și, mai general, conduita procesuală a pârâtei. Rolul activ al judecătorului trebuie înțeles și aplicat în condițiile în care părțile își îndeplinesc obligațiile procesuale și nu ca un instrument prin care organul judiciar să suplinească lipsa de diligență a acestora sau să se transforme în apărătorul uneia dintre părți. Altfel, spus, rolul activ al instanței trebuie exercitat de o asemenea manieră încât să se păstreze poziția judecătorului de imparțialitate și echidistanță față de toate părțile din proces.

Această concepție își găsește suportul în dispozițiile art. 22 alin1 și 2 cod procedură civilă, potrivit cărora judecătorul soluționează litigiul conform regulilor de drept care îi sunt aplicabile și are îndatorirea să stăruie, prin toate mijloacele legale, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale. În acest scop, cu privire la situația de fapt și motivarea în drept pe care părțile le invocă, judecătorul este în drept să le ceară să prezinte explicații, oral sau în scris, să pună în dezbaterea acestora orice împrejurări de fapt sau de drept, chiar dacă nu sunt menționate în cerere sau în întâmpinare, să dispună administrarea probelor pe care le consideră necesare, precum și alte măsuri prevăzute de lege, chiar dacă părțile se împotrivesc.

În ceea ce privește reședința obișnuită a copilului anterior deplasării în România, Curtea reține că în mod corect prima instanță a stabilit prin coroborarea înscrisurilor existente la dosar cu răspunsurile pârâtei la interogatoriu, faptul că aceasta se afla în I. și că relațiile sinuoase dintre părinți, caracterizate prin multiple despărțiri temporare în fapt, nu este de

natură să conducă la o altă concluzie, în condițiile minorul a locuit cu caracter de continuitate în I.. De asemenea, Curtea are în vedere și poziția oscilantă mamei care pe de o parte în memoriile depuse la dosar reiese că în luna iunie 2012, datorită neînțelegerilor dintre părți, legate de cheltuielile de întreținere ale minorului, pârâta se hotărăște să plece din I. și să locuiască o perioadă de timp în România în domiciliul părinților săi(unde beneficia de condiții foarte bune), până la clarificarea relațiilor dintre părinți.

Prin întâmpinarea formulată, pârâta a învederat că au decis de comun acord ca ea să plece în România cu minorul, în condițiile în care nu primea niciun sprijin financiar din partea tatălui și nici nu-și găsise serviciu stabil în I., fără să menționeze caracterul temporar sau definitiv al șederii în România. Potrivit unei declarații date la data de 26 03 2013, apelanta pârâtă arată că nu a avut intenția de a se stabili în România, în condițiile în care, după 3 ani de conviețuire, părțile au decis să se despartă, apelanta arătând totodată că tatăl minorului i-a pretins pârâtei să rămână în S. variantă care nu era viabilă, nefiind sustenabilă din punct de vedere financiar. Apelanta mai arată că s-a întors în România pentru clarificarea relațiilor dintre părți, urmând să revină în I., la locul de reședință al mamei pârâtei spre finele anului în curs. Interpretând toate aceste susțineri ale pârâtei prin coroborare cu răspunsurile acesteia la interogatoriu, Curtea constată că în mod corect prima instanță a reținut că reședința obișnuită a minorului anterior deplasării era în I., tatăl exercitând în mod efectiv drepturile părintești, iar faptul că au existat perioade în care mama, împreună cu minorul a părăsit domiciliul tatălui (în care locuiau în mod obișnuit toți cei 3 membrii ai familiei), datorită disfuncționalităților existente în relația lor, nu este de natură să conducă la o altă concluzie din perspectiva dispozițiilor art.3 din Convenția de la Haga din 1980.

În ceea ce privește modalitatea de exercitare a autorității părintești, potrivit legii civile italiene, Curtea constată că s-a făcut o corectă interpretare a acestor dispoziții de către prima instanță, în condițiile în care, potrivit susținerilor pârâtei, tatăl minorului l-a recunoscut, astfel, că acesta avea stabilită filiația față de ambii părinți la momentul deplasării sale în România. Pe cale de consecință, sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art 317 bis în coroborare cu cele ale art.316 din codul civil italian, așa cum de altfel, a stabilit și instanța de fond. Faptul că apelanta împreună cu minorul au locuit în reședința tatălui reiese din răspunsurile date la interogatoriu, în cadrul recunoaște acest lucru, dar evidențiază totodată că au existat mai multe separări în fapt ale părților în perioada șederii lor în I., aspect care nu este relevant pentru stabilirea exercitării drepturilor părintești de către tată în perioada anterioară deplasării minorului în România și a locuinței pârâtei în I., în condițiile în care după aceste despărțiri sporadice apelanta revenea cu minorul în casa reclamantului, alături de bunicii paterni.

Pe cale de consecință, celelalte aspecte invocate relative la momentul la care reclamantul a recunoscut minorul, faptul că nu i s-a îngădit tatălui accesul la minor, după deplasarea pe teritoriul României, condițiile de care beneficiază minorul în România sunt lipsite de relevanță, față de natura juridică și finalitatea acestei proceduri, în condițiile în care nu s-a făcut dovada îndeplinirii cerințelor vreuneia dintre ipotezele de excepție, privind înapoierea copilului, iar organul judiciar nu este chemat să dispună asupra raporturilor dintre părinți și copil, ci doar asupra necesității înapoierii acestuia pe teritoriul statului de reședință, în condițiile stabilite de Convenție.

Pentru toate aceste considerente, față de art.480 cod procedură civilă, Curtea va respinge apelul ca nefondat. Se va lua act că părțile nu solicită cheltuieli de judecată.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge, ca nefondat, apelul declarat de apelanta – pârâtă X cu domiciliul în comuna Predești, sat Predești, nr.247, județ Dolj împotriva sentinței civile nr.1463 din 22.08.2013, pronunțate de Tribunalul București - Secția a V-a Civilă, în dosarul nr.19704/3/2013, în contradictoriu cu intimatul reclamant MINISTERUL JUSTIȚIEI PENTRU Y cu sediul în

București, ..., cu intimatul Y cu domiciliul în I., ... și cu domiciliul ales la S.C.A. ... și cu
Autoritatea Tutelară PRIMĂRIA P. cu sediul în P... Dolj.

la act că părțile nu solicită cheltuieli de judecată.

Definitivă.

Pronunțată în ședință publică, azi 28.11.2013.

PREȘEDINTE
IOANA SINGH

JUDECĂTOR
CRISTINA GUȚĂ

GREFIER
SIMONA RICU

Red. I.S.

Tehnored. C.S.

Ex.7/10.12.2013

T.B.Secția a V-a Civilă – N.Mărășoiu

www.JURL.ro